

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: council@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 25

(Prot. Nr.32., 2.§)

2009. gada 19.augustā

Ar precizējumiem (20.11.2009., lēmums Nr. 48, prot. Nr. 46, 7.§)

Par tirgus dalībnieku apvienošanu

Lieta Nr.1540/09/10/6

Par AAS „Gjensidige Baltic” un „Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)” apvienošanu

Konkurences padome 28.07.2009. saņēma AAS „Gjensidige Baltic” un „Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)” ziņojumu par apvienošanu (turpmāk tekstā – Ziņojums), AAS „Gjensidige Baltic” iegūstot izšķirošu ietekmi „Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)”.

Iepazīstoties ar Ziņojumu un tam pievienotajiem dokumentiem, Konkurences padome konstatēja, ka ir pilnībā izpildītas Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumu Nr.800 „Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanu” (turpmāk tekstā – Noteikumi) prasības un atbilstoši Konkurences likuma 16.panta pirmajai daļai pilna Ziņojuma iesniegšanas datums ir 2009.gada 28.jūlijs.

„Gjensidige Baltic” ir apdrošināšanas akciju sabiedrība, kura reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar vienoto reģistrācijas Nr. 50003210451, tās juridiskā adrese – Brīvības iela 39, LV-1010, Rīga.

„Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)” ir apdrošināšanas sabiedrība, kura reģistrēta Zviedrijas Uzņēmumu reģistrā ar vienoto reģistrācijas Nr. 516406-0609, tās juridiskā adrese – Tegeluddsvägen 11-13, SE-106 50, Stokholma.

Izvērtējot Ziņojumā sniegto un papildus iegūto informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. Apvienošanās dalībnieki

AB „Gjensidige Forsikring” ir tieša izšķiroša ietekme AAS „Gjensidige Baltic”. AAS „Gjensidige Baltic” ir tieša izšķiroša ietekme AAS „Gjensidige Baltic” Alūksnes filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Baldones filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Balvu filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Brīvības gatves filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Cēsu filiālē, AAS

„Gjensidige Baltic” Daugavpils filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Dobeles filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Jēkabpils filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Jelgavas filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Krāslavas filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Kuldīgas filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Liepājas filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Limbažu filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Ludzas filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Madonas filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Matīsa filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Ogres filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Pārdaugavas filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Pērnavas filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Preiļu filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Raganas filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Rēzeknes filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Saldus filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Talsu filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Teikas filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Tukuma filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Valmieras filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Ventspils filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Bauskas filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Valkas filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Aizkraukles filiālē, AAS „Gjensidige Baltic” Gulbenes filiālē (turpmāk tekstā visi kopā – Gjensidige grupa). Konkurences likuma 1.panta 9.punkta izpratnē visas iepriekš uzskaitītas komercsabiedrības uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku.

AAS „Gjensidige Baltic” ir saņēmusi Finanšu un kapitāla tirgus komisijas licenci nodarboties ar vispārējās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu (2008.gada 10.janvāra licence Nr.06.07.04.056/227), dzelzceļa transporta apdrošināšanu (2008.gada 10.janvāra licence Nr.06.07.04.056/229), kravu apdrošināšanu (2008.gada 10.janvāra licence Nr.06.07.04.056/232), dažādu finansiālo zaudējumu apdrošināšanu (2008.gada 10.janvāra licence Nr.06.07.04.056/228), kredītu apdrošināšanu (2008.gada 10.janvāra licence Nr.06.07.04.056/233), galvojumu apdrošināšanu (2008.gada 10.janvāra licence Nr.06.07.04.056/226), gaisakuģu apdrošināšanu (2008.gada 10.janvāra licence Nr.06.07.04.056/224), gaisakuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu (2008.gada 10.janvāra licence Nr.06.07.04.056/225), nelaimes gadījumu apdrošināšanu (2008.gada 10.janvāra licence Nr.06.07.04.056/236), veselības apdrošināšanu (apdrošināšana pret slimībām) (2008.gada 10.janvāra licence Nr.06.07.04.056/240), palīdzības apdrošināšanu (2008.gada 10.janvāra licence Nr.06.07.04.056/237), sauszemes transporta apdrošināšanu (2008.gada 10.janvāra licence Nr.06.07.04.056/239), sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu (2008.gada 10.janvāra licence Nr.06.07.04.056/238), īpašuma apdrošināšanu pret citiem zaudējumiem (bojājumiem, ko īpašumam, izņemot sauszemes transportam, dzelzceļa transportam, gaisakuģiem, kuģiem un kravām, nodara krusa, salna, zādzība, un citi negadījumi, izņemot uguni, eksploziju, atomenerģiju, zemes iegrimšanu un citas stihijas) (2008.gada 10.janvāra licence Nr.06.07.04.056/230), īpašuma apdrošināšanu pret uguns un dabas stihiju postījumiem (bojājumiem, ko īpašumam, izņemot sauszemes transportam, dzelzceļa transportam, gaisakuģiem, kuģiem un kravām, nodara uguns, eksplozija, atomenerģija, zemes iegrimšana un citas stihijas) (2008.gada 10.janvāra licence Nr.06.07.04.056/231), kuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu (2008.gada 10.janvāra licence Nr.06.07.04.056/235), kuģu apdrošināšanu (2008.gada 10.janvāra licence Nr.06.07.04.056/234).

Atbilstoši statūtiem AAS „Gjensidige Baltic” ir šādi darbības veidi: apdrošināšana, izņemot dzīvības apdrošināšanu (NACE 66.03); apdrošināšana un pensiju finansēšana (NACE 66.0); apdrošināšanu un pensiju finansēšanu papildinoša darbība (NACE 67.20); finanšu starpniecība (NACE 65.2); tirgus un sabiedriskās domas izpēte (NACE 74.13); konsultēšana komercdarbībā un vadzinībā (NACE 74.14); operācijas ar savu nekustamo īpašumu (NACE 70.1); sava nekustamā īpašuma pirkšana un pārdošana (NACE 70.12); sava nekustamā īpašuma izīrēšana un iznomāšana (NACE 70.20); juridiskā darbība (NACE 74.11); izmeklēšana un drošības pasākumi (NACE 74.6); cita veida komercdarbība, kas nav pretrunā ar Latvijas Republikas tiesību aktiem un kompānijas statūtiem.

AAS „Gjensidige Baltic” nav plānojusi mainīt darbības veidus.

Zviedrijā reģistrētajai „Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (PUBL)” ir tieša izšķiroša ietekme „Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)”.

„Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)” ir tieša izšķiroša ietekme „Nordicia Apdrošināšana”, kas ir Latvijas Komercreģistrā reģistrētā „Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)” filiāle. Konkurences likuma 1.panta 9.punkta izpratnē visas iepriekš uzskaitītas komercsabiedrības uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku.

„Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)” ir saņēmusi Zviedrijas Finanšu uzraudzības iestādes licenci nodarboties ar uzņēmuma statūtos minētajiem apdrošināšanas veidiem: nelaiemes gadījumu un medicīniskā apdrošināšana; transportlīdzekļu apdrošināšana; kravu transportlīdzekļu apdrošināšana; apdrošināšana pret ugunsgrēku un citu īpašumam nodarīto kaitējumu; kuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana; vispārējās civiltiesiskās atbildības apdrošināšana; citu finansiālo zaudējumu apdrošināšana; juridisko pakalpojumu izmaksu apdrošināšana; palīdzības apdrošināšana. Savukārt „Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)” filiāle Latvijā „Nordicia Apdrošināšana” sniedz tikai īpašuma apdrošināšanas, sauszemes transporta apdrošināšanas, sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas pakalpojumu. „Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)” pēc apvienošanās darījuma nav plānojusi mainīt (paplašināt) darbības veidus Latvijas Republikas teritorijā.

2. Apvienošanās veids

Saskaņā ar 2009.gada 1.jūlijā noslēgto daļu pirkuma līgumu starp „Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (PUBL)” un AAS „Gjensidige Baltic” apvienošanās paredzēta AAS „Gjensidige Baltic” iegādājoties 100% „Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)” daļu no „Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (PUBL)”. Līguma spēkā stāšanās termiņš ir atkarīgs no pozitīva Konkurences padomes lēmuma saņemšanas.

„Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)” tiks pilnībā integrēta Gjensidige grupā.

Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteikts, ka tirgus dalībnieku apvienošanās ir: „(...) tāds stāvoklis, kad (...) viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst (...) tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku (...)”.

Ņemot vērā minēto, saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktu, darījums starp „Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (PUBL)” un AAS „Gjensidige Baltic” ir uzskatāms par tirgus dalībnieku apvienošanos.

3. Ziņojuma iesniegšanas pienākums

Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteikts, ka „Tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei pilnu ziņojumu, ja apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijas teritorijā ir bijis ne mazāks par 25 miljoniem latu. Ziņojumu neiesniedz, ja viena no diviem apvienošanās dalībniekiem apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā nepārsniedz 1,5 miljonus latu”.

Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums, kas aprēķināts, ņemot vērā Noteikumu III sadaļu "Apgrozījuma aprēķināšana", 2008.finanšu gadā bija lielāks par 25 miljoniem latu (47 735 246 LVL). Abu tirgus dalībnieku apgrozījums 2008.finanšu gadā pārsniedza 1,5 miljonus latu - AAS „Gjensidige Baltic” - 45 882 684 LVL, savukārt „Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)” Latvijas filiāles „Nordicia Apdrošināšana” – 1 852 562 LVL.

Līdz ar to plānotās apvienošanās dalībniekiem bija jāiesniedz ziņojums Konkurences padomei.

4. Konkrētie tirgi un to izvērtējums

Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 4.punktu, konkrētais tirgus ir konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu. Konkurences likuma 1.panta 5.punktā noteikts, ka konkrētās preces tirgus ir noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības. Konkurences likuma 1.panta 3.punktā noteikts, ka konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir ģeogrāfiska teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām.

4.1. Ziņojumā ir norādīts, ka AAS „Gjensidige Baltic” Latvijas Republikā darbojas kā nedzīvības apdrošināšanas sabiedrība, sniedzot šādus pakalpojumus: veselības apdrošināšana, īpašuma apdrošināšana, sauszemes transporta (izņemot dzelzceļa transportu) apdrošināšana, gaisakuģu apdrošināšana, gaisakuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana, sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana, kredītu apdrošināšana, dažādu finansiālo zaudējumu apdrošināšana, nelaimes gadījumu apdrošināšana, kravu apdrošināšana, vispārējās civiltiesiskās atbildības apdrošināšana, palīdzības apdrošināšana, galvojumu apdrošināšana, kuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana, kuģu apdrošināšana, dzelzceļa transporta apdrošināšana. Savukārt „Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)” Latvijas filiāle „Nordicia Apdrošināšana” darbojas kā nedzīvības apdrošināšanas sabiedrība, sniedzot šādus pakalpojumus: īpašuma apdrošināšana, sauszemes transporta apdrošināšana, sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana.

4.2. Ziņojumā tika norādīts, ka nedzīvības apdrošināšana veido atsevišķu konkrētās preces tirgu, un visi nedzīvības apdrošināšanas produkti ir jādefinē par piederošiem vienam konkrētās preces tirgum. Atsaucoties uz Eiropas Komisijas praksi¹, Ziņojuma iesniedzējs norādīja, ka, vērtējot apdrošināšanas pakalpojumu no piegādātāja puses, dažādu risku apdrošināšanas nosacījumi ir samērā līdzīgi un lielākā daļa apdrošināšanas uzņēmumu darbojas vairāku risku veidu apdrošināšanā. Turklāt dažādie nedzīvības apdrošināšanas produkti pamatā tiek izplatīti pa tiem pašiem kanāliem. Apvienošanās dalībnieki kā konkrēto ģeogrāfisko tirgu norāda nacionālā mēroga tirgu, pamatojot savu viedokli ar Eiropas Komisijas praksi².

Apvienošanās dalībnieki uzskata, ka nav nepieciešams definēt konkrētās preces tirgu atbilstoši apdrošināšanas riskiem, jo „Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)” daļu iegāde nerādīs un nenostiprinās dominējošo stāvokli nevienā konkrētajā tirgū, kā arī neietekmēs efektīvu konkurenci nedzīvības apdrošināšanas tirgū Latvijas Republikā.

4.3. Eiropas Komisijas lēmumos dzīvības apdrošināšanas tirgus tiek nodalīts no nedzīvības apdrošināšanas tirgus ar norādi, ka katrs no minētajiem tirgiem var būt noteikts šaurāk, ņemot par pamatu piedāvātos apdrošināšanas veidus pa riskiem, jo no patērētāja viedokļa nepastāv aizstājamības starp dažādiem apdrošinājamajiem riskiem³. Vienlaicīgi Eiropas Komisija uzskata, ka nedzīvības apdrošināšanas tirgus pārsvarā ir nacionāla mēroga

¹ Eiropas Komisijas lēmums lietā Nr.COMP/M.2676 – Sampo/Varma Sampo/If Holding/JV, 12.punkts (http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions/m2676_en.pdf).

² Turpat, 18.punkts.

³ Eiropas Komisijas lēmums lietā Nr.COMP/M.5347 – MAPFRE/ SALVADOR CAETANO/ JV'S, 18.punkts (http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions/m5347_20090420_20310_en.pdf); Eiropas Komisijas lēmums lietā Nr.COMP/M.2676 – Sampo/Varma Sampo/If Holding/JV (http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/decisions/m2676_en.pdf).

dēļ izveidotajiem nacionālajiem izplatīšanas kanāliem, izveidotās tirgus struktūras, nodokļu un regulēšanas sistēmas⁴.

Nemot vērā iepriekš minēto, kā arī Ziņojumā sniegto informāciju, Konkurences padome uzskata, ka apvienošanās rezultātā tiek ietekmēti šādi nedzīvības apdrošināšanas tirgi Latvijas Republikā:

- 1) ģpašuma apdrošināšanas pakalpojuma sniegšanas tirgus;
- 2) sauszemes transporta apdrošināšanas pakalpojuma sniegšanas tirgus;
- 3) sauszemes transportlīdzekļu ģpašnieku civiltiesiskās atbildības (OCTA) apdrošināšanas pakalpojuma sniegšanas tirgus.

Vienlaicīgi Konkurences padome norāda, ka, pastāvot citiem faktiskajiem vai tiesiskajiem apstākļiem, konkrētie tirgi var būt definēti šaurāk.

4.4. Ziņojumā sniegtā informācija⁵ par nedzīvības apdrošināšanas tirgus lielumu pēc apgrozījuma (bruto parakstītās prēmijas) pēdējo trīs gadu laikā ir atspoguļota zemāk – Tabulā Nr.1.

Tabula 1: Nedzīvības apdrošināšanas tirgus pēc apgrozījuma

Apdrošinātājs	Bruto parakstītās prēmijas (latos)			Tirgus daļa pēc apgrozījuma (%)		
	2006.gadā	2007.gadā	2008.gadā	2006.gadā	2007.gadā	2008.gadā
Balta	43 974 441	54 202 732	61 020 475	24,3	20,1	20,0
Baltikums	13 188 840	16 232 544	19 590 281	7,3	6,0	6,4
Balva	11 069 260	24 581 381	21 356 762	6,1	9,1	7,0
BAN	5 994 601	12 514 061	13 257 968	3,3	4,6	4,3
BTA	40 498 518	65 006 764	73 067 060	22,4	24,1	23,9
Ergo Latvija	16 183 483	18 386 723	22 113 368	9,0	6,8	7,2
If Latvija	15 633 158	22 791 420	25 210 990	8,6	8,4	8,3
Lauto klubs	145 933	150 690	149 314	0,1	0,1	0,0
Gjensidige Baltic	19 607 095	37 244 092	45 882 684	10,8	13,8	15,0
RSK apdrošināšana	7 127 625	7 144 862	7 506 125	4	2,6	2,5
Seesam Latvia	7 360 234	11 839 567	14 530 602	4,1	4,4	4,8
Latvijas filiāle Nordicia Apdrošināšana ⁶	0	0	1 852 562	0	0	0,6
Kopā	180 783 188	270 094 836	305 538 192	100	100	100

Ziņojumā sniegtā informācija⁷ par nedzīvības apdrošināšanas tirgus lielumu pēc apjoma (pēc apdrošināšanas līgumu skaita) pēdējo trīs gadu laikā ir atspoguļota zemāk – Tabulā Nr.2.

⁴ Eiropas Komisijas lēmums lietā Nr.COMP/M.2676 – Sampo/Varma Sampo/If Holding/JV, 18.punkts (http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions/m2676_en.pdf).

⁵ Latvijas Apdrošinātāju asociācijas Ceturkšņa pārskati par 2006., 2007., 2008. gadu. Nedzīvības apdrošināšanas tirgus sadalījumā pa apdrošināšanas veidiem un sabiedrībām (<http://www.laa.lv/pub/?cmd=stat>).

⁶ „Lānsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)” npublicētie dati.

⁷ Latvijas Apdrošinātāju asociācijas Ceturkšņa pārskati par 2006., 2007., 2008. gadu. Nedzīvības apdrošināšanas tirgus sadalījumā pa apdrošināšanas veidiem un sabiedrībām (<http://www.laa.lv/pub/?cmd=stat>).

Tabula 2: Nedzīvības apdrošināšanas tirgus pēc apjoma

Apdrošinātājs	Apdrošināšanas līgumu skaits			Tirgus daļa pēc apjoma (%)		
	2006.gadā	2007.gadā	2008.gadā	2006.gadā	2007.gadā	2008.gadā
Balta	523 016	482 056	536 690	20,1	15,4	16,4
Baltikums	483 616	472 915	577 239	18,6	15,2	17,7
Balva	298 987	418 017	350 672	11,5	13,4	10,7
BAN	31 068	138 621	125 913	1,2	4,5	3,9
BTA	612 170	757 576	709 619	23,5	24,4	21,7
Ergo Latvija	204 662	181 157	189 893	7,9	5,8	6
If Latvija	61 157	87 543	92 405	2,4	2,8	2,8
Lauto klubs	660	548	577	0	0	0
Gjensidige Baltic	246 146	425 501	509 026	9,5	13,7	15,6
RSK apdrošināšana	114 623	91 766	83 129	4,4	3,0	2,5
Seesam Latvia	23 710	54 937	85 390	0,9	1,8	2,6
Latvijas filiāle Nordicia Apdrošināšana ⁸	0	0	4 455	0	0	0,1
Kopā	2 599 815	3 110 637	3 265 008	100	100	100

Izvērtējot Tabulā Nr.1 un Tabulā Nr.2 ietvertos datus par apdrošināšanas sabiedrību tirgus daļām 2008.gadā, secināms, ka neviena nedzīvības apdrošināšanas tirgus dalībnieka tirgus daļa nepārsniedz 25%. AAS „BTA” ir lielākā nedzīvības apdrošināšanas sabiedrība gan pēc bruto parakstītajām prēmijām (23,9%), gan pēc noslēgto apdrošināšanas līgumu skaita (21,7%) 2008.gadā. AAS „Gjensidige Baltic” ieņem trešo vietu pēc parakstīto prēmiju skaita (15%) un ceturto vietu pēc noslēgto apdrošināšanas līgumu skaita (15,6%). Nākamā (pēc AAS „Gjensidige Baltic”) tirgus dalībnieka tirgus daļa pēc parakstīto prēmiju skaita ir 8,3% - AAS „If Latvija”; savukārt nākamā (pēc AAS „Gjensidige Baltic”) tirgus dalībnieka tirgus daļa pēc parakstīto līgumu skaita ir 10,7% - AAS „BALVA”.

Savukārt „Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)” filiāles Latvijā „Nordicia Apdrošināšana” tirgus daļa 2008.gadā gan pēc parakstīto prēmiju skaita, gan pēc parakstīto apdrošināšanas līgumu skaita bija mazāka par 1%.

Ņemot vērā minēto, Konkurences padome secina, ka apvienošanās rezultātā AAS „Gjensidige Baltic” tirgus daļa kopējā nedzīvības apdrošināšanas tirgū palielināsies par mazāk kā 1%.

Ziņojumā sniegtā informācija par apvienošanās dalībnieku tirgus daļām pēc apgrozījuma pa atsevišķiem apdrošināšanas riskiem ir atspoguļota zemāk Tabulā Nr.3 un Tabulā Nr.4⁹.

Tabula 3. AAS „Gjensidige Baltic” tirgus daļas pēc apgrozījuma

Apdrošināšanas veids	2006.gadā		2007.gadā		2008.gadā	
	Bruto prēmijas (latos)	Tirgus daļa (%)	Bruto prēmijas (latos)	Tirgus daļa (%)	Bruto prēmijas (latos)	Tirgus daļa (%)
Sauszemes transporta apdrošināšana	10 074 464	14,7	18 519 643	17,4	16 304 081	16,1
Jūras apdrošināšana	84 485	23,7	82 126	26,0	79 113	24,5
Kravu apdrošināšana	60 020	2,3	86 012	3,1	88 506	3,1
Īpašuma apdrošināšana	2 235 370	7,5	1 404 513	3,5	4 934 196	10,6

⁸ „Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)” nepublicētie dati.

⁹ Aprēķinos tika izmantota publiski pieejamā informācija no Apdrošinātāju asociācijas mājas lapas (www.laa.lv).

Vispārējās civiltiesiskās atbildības apdrošināšana	428 514	7,5	653 371	8,5	748 655	9,0
Galvojumu apdrošināšana	51 187	3,0	148 757	6,5	218 600	8,4
Palīdzības apdrošināšana	273 438	6,6	388 757	7,1	386 272	6,6
Nelaiemes gadījumu apdrošināšana	114 975	3,5	190 687	4,6	233 460	5,5
OCTA	4 409 077	12,5	5 459 650	9,1	12 522 413	15,6
Citi apdrošināšanas pakalpojumi	1 568 206	-	4 654 602	-	3 099 036	-
Kopā	19 607 095	10,8	37 244 092	13,8	45 882 684	15,0

Tabulā 4. „Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)” Latvijas filiāles „Nordicia Apdrošināšana” tirgus daļas pēc apgrozījuma

Apdrošināšanas veids	2006.gadā		2007.gadā		2008.gadā	
	Bruto prēmijas (latos)	Tirgus daļa (%)	Bruto prēmijas (latos)	Tirgus daļa (%)	Bruto prēmijas (latos)	Tirgus daļa (%)
Sauszemes transporta apdrošināšana	0	0	0	0	1 705 337	3,7
Īpašuma apdrošināšana	0	0	0	0	66 667	0,1
OCTA	0	0	0	0	80 557	0,1
Kopā	0	0	0	0	1 852 561	0,6

Vērtējot Tabulā Nr.3 un Tabulā Nr.4 ietvertos datus par 2008.gadu, Konkurences padome secina, ka apvienošanās rezultātā AAS „Gjensidige Baltic” tirgus daļa Latvijā sauszemes transporta apdrošināšanas pakalpojuma sniegšanas tirgū palielināsies par 3,7% un būs 19,8%; īpašuma apdrošināšanas pakalpojuma sniegšanas tirgū – par 0,1% un būs 10,7%; sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības (OCTA) apdrošināšanas pakalpojuma sniegšanas tirgū – par 0,1% un būs 15,7%.

5. Apvienošanās izvērtēšana

Konkurences likuma 16.panta trešā daļa nosaka, ka: „Konkurences padome ar lēmumu aizliedz apvienošanās, kuras rezultātā rodas vai nostiprinās dominējošais stāvoklis vai var tikt būtiski samazināta konkurence jebkurā konkrētajā tirgū. Konkurences padome ir tiesīga atļaut šādu apvienošanās, nosakot tirgus dalībniekam saistošus noteikumus, kuri novērš apvienošanās negatīvās sekas attiecībā uz konkurenci”. Konkurences likuma 16.panta ceturtā daļa nosaka, ka: „Ja paziņotā tirgus dalībnieku apvienošanās neizraisa šā panta trešajā daļā minētās sekas, Konkurences padome pieņem lēmumu, ar kuru atļauj apvienošanās”.

Par galveno šķērslī ienākšanai konkrētajos tirgos var tikt uzskatīts Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likumā norādītais noteikums par licences saņemšanas nepieciešamību apdrošināšanas veikšanai (9.panta otrā daļa).

Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likuma 12.panta pirmā daļa nosaka, ka Finanšu un kapitāla tirgus komisija izsniedz licences likumā noteiktajiem apdrošināšanas veidiem. Tātad, lai uzsāktu nedzīvības apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu, ir nepieciešams saņemt licenci.

Savukārt, ievērojot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu, Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas valstīs reģistrētajām apdrošināšanas sabiedrībām (kurām ir izsniegta licence sniegt apdrošināšanas pakalpojumus) nav nepieciešama Finanšu un kapitāla tirgus komisijas licence, lai uzsāktu pakalpojumu sniegšanu Latvijas Republikā.

Saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas datiem uz 2009.gada 31.martu¹⁰ Latvijā darbojas 11 nedzīvības apdrošināšanas sabiedrības – „BALTA” (Dānija), „Baltijas Apdrošināšanas Nams”, „Baltikums”, „Balva”, „BTA”, „ERGO Latvia” (Vācija), „If Latvija” (Zviedrija), „Lauto klubs”, „Gjensidige Baltic” (Norvēģija), „RSK apdrošināšanas AS”, „Seesam Latvia” (Somija). Tāpat Latvijā darbojas sešas ārvalstu nedzīvības apdrošinātāju filiāles: „Euler Hermes Kreditversicherungs - AG” (Vācija), „Coface Austria Kreditversicherung AG filiāle” (Austrija), „Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)” filiāle „Nordicia Apdrošināšana” (Zviedrija), „Swedbank Varakindlustus AS” Latvijas filiāle (Igaunija), „Groupama Transport S.A.” Latvijas filiāle „GT BALTICS” (Francija), AS „If Eesti Kindlustus” Latvijas filiāle (Igaunija).

No 2004.gada 1.maija līdz 2009.gada 31.martam saņemti 360 iesniegumi no 27 Eiropas Ekonomikas zonas valstu apdrošināšanas uzraudzības institūcijām par šajās valstīs licencēto apdrošinātāju vēlmi izmantot pakalpojumu sniegšanas brīvības principu Latvijā¹¹.

Atbilstoši Eiropas Komisijas pamatnostādņem¹² apvienošanās, kas to mazo tirgus daļu dēļ nevar negatīvi ietekmēt konkurenci konkrētajā tirgū, ir uzskatāmas par saderīgu ar kopējo tirgu. Par saderīgu ar kopējo tirgu ir uzskatāmas apvienošanās, kuru rezultātā neveidojas tirgus daļa lielākā par 25%. Ņemot vērā šī Lēmuma 4.punktu, apvienošanās dalībnieku kopējā tirgus daļa nevienā ietekmētajā tirgū, kā arī kopējā nedzīvības apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanas tirgū nepārsniedz 25% sliekšni.

Konkurences padome konstatē, ka apvienošanās rezultātā konkurence nedzīvības apdrošināšanas tirgū Latvijas Republikas teritorijā netiks negatīvi ietekmēta – konkurentu skaits konkrētajā tirgū ir pietiekams, lai nodrošinātu efektīvu konkurenci.

Līdz ar to Konkurences padome secina, ka apvienošanās rezultātā nerodas un nenostiprinās dominējošais stāvoklis, un nevar tikt būtiski samazināta konkurence nevienā konkrētajā tirgū, kurā darbojas apvienošanas dalībnieki.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu un otro daļu, 16.panta pirmo un ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

atļaut AAS „Gjensidige Baltic” un „Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)” apvienošanos, kas paredzēta AAS „Gjensidige Baltic” iegūstot izšķirošu ietekmi „Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag (PUBL)”.

Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu viena mēneša laikā no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja v.i.

D.Rungēvica

¹⁰ http://www.fktk.lv/texts_files/08_200903_Apdr.xls - Finanšu un kapitāla tirgus komisijas mājas lapa. Apdrošināšanas tirgus darbība 2009.gada 1.ceturksnī.

¹¹ Finanšu un kapitāla tirgus komisijas mājas lapa. Apdrošināšanas tirgus darbība 2009.gada 1.ceturksnī – Vispārējā informācija (http://www.fktk.lv/texts_files/07_200903_Apdr_doc).

¹² Eiropas Komisijas Pamatnostādnes par horizontālo apvienošanos novērtēšanu saskaņā ar Padomes Regulu par uzņēmumu koncentrācijas kontroli // OV 031, 05.02.2004., 18.punkts.